

GEVREDIGEZH EXTRABALLE

Mont kuit evit bezañ gwelloc'h pa vezer distro... Abaoe 1998 e vez ar gevredigezh Extraballe, a zo aotreet hag arc'hantet gant an Departamant, o kas tud yaouank hag a zo lakaet diaes en o buhez da dremen mareadoù pell-pell diouzh ar bed m'int kustum da vevañ. Bevañ da vat e-barzh ur familh afrikan a ra dezhe tapañ lañs adarre en o buhez penn-dibenn alies.

MAREADOÙ « EN EM DENNAÑ » E SENEGAL EVIT ADTAPPAÑ LAÑS

DR

Evit Manuella, 16 vloaz anezhi, eo sklaer-tre an traoù, bezañ e oa ur vuhez stroñs-distroñs a-raok mont da Senegal, hag unan all goude, kalz sederoc'h : « *Ar plac'h a oa diouzhin a-raok mont kuit zo cheñchet, bremañ ec'h an davet an dud all, en em santan disammet ha muioc'h a fiziañs am eus ennon. E-kerzh ar chomadenn-se em boa komprenet e oan kad da cheñch.* »

E miz Ebrel 2021 e oa aet Manuella da vevañ e-pad ur bloaz en ur familh senegalat, e M'Bour. Bet eo unan eus an eizh den yaouank, etre 13 hag 21 bloaz, a vez kaset bep bloaz gant ar gevredigezh Extraballe, a zo staliet e Plouva-gor, d'ar gêr-se war vord ar mor evit ur maread « *en em dennañ* » e-pad c'hwec'h miz, pe betek ur bloaz memes, ma vez goullet gant an den yaouank. « *Ar re-se zo tud yaouank bet fiziet er*

durel, ha teir sizhunvezh staj en un embregerezh ». Ur wech en em gavet e M'Bour e vezont degemeret gant o « *breur hennañ* » pe o « *c'hoar hennañ* », a zo skoazellerien desaverezh paeet gant Extraballe, hag a resev anezhe en o familh, tud eus ar vro bep taol hag a zo tomm ouzh « *ar soñjoù a zoujañs hag a vadelezh* », eme Dominique Le Goux en ur bouezañ. E-pad c'hwec'h miz e vevo an den yaouank diouzh lusk ar familh-se, debriñ evelti, bezañ asambles ganti bemdez. Reizhet mat eo an traoù : ur sizhun er strouezheg, en em walc'hiñ gant ur c'helorn ha reiñ an dorn er parkeier hag all, kentelioù er gêr « *dezhe da gaout fiziañs enne adarre* », oberoù a bep seurt evel djembe, fitness pe mell-droad. Bezañ zo ivez ur veaj eus an eil lec'h d'egile e-pad ur sizhun, prientet gant ar « *breur hennañ* » pe gant ar « *c'hoar hennañ* », hag ur staj en ur stal, pe e vefe plomerezh, munuzerezh, ficherezh-blev pe mont da sikour ar vugale yaouank er straedoù.

« *Ne vez ket aes dezhe dalc'hmat dont war o c'hiz* », a anzav Dominique Le Goux. Tra ma vez darn anezhe oc'h adkemer lañs, o lakaat o anv evit deskiñ ur vicher evel Manuella lakaomp, e vez re all oc'h adkouezhañ er sioù fall o doa klasket en em zizober dioute. « *E-kerzh ar c'hwec'h miz-se avat o deus leuniet ur sac'h ha torret o flanedenn koll war goll. Ar chomadenn zo evel ur c'hreunenn hag a zo bet hadet, hag a zougo frouezh un toullad bloavezhioù war-lerc'h, piv a oar?* » Ar frouezh-se a c'hall dont goude 15 vloaz. « *N'eus ket pell zo e oa bet unan yaouank, hag hon doa graet war e dro e-kreiz ar bloavezhioù 2000, o welet ac'hanomp, fuge ennañ, eme Dominique Le Goux c'hoazh. War-lerc'h e chomadenn e oa bet er prison adarre. Met war a seblant en doa gallet addont war e du rak pa oa bet amañ en doa diskouezet e oto dimp, ha kontet diwar-benn an tiegezh savet gantañ hag e vicher.* » Gant an anaoudegezh-vat-se eo splann pegen talvoudus eo ar mareadoù-se evit sikour ar re yaouank-se da gavout o hent er bed-mañ. ●

« E-KERZH AR C'HWECH MIZ-SE O DEUS LEUNIET UR SAC'H HA TORRET O FLANEDENN KOLL WAR GOLL »

Skoazell Sokial d'ar Vugale, hag a zo aet a-dreuz abalamour m'int ganet en ur familh distabil, m'int bet gwallgaset, forzhet alies, aet kuit eus ar skol a-wechoù, ha n'eus bet kavet diskoulm a-feson ebet evite betek-henn », eme Dominique Le Goux, penn-servij en Extraballe.

STAJOÙ EN EMBREGEREZHIOÙ, SIZHUNVEZHIOÙ ER STROUEZHEG...

Ar chomadennou-se, digor d'ar re yaouank a c'houll mont, zo diazezet war ur soñj : a-wechoù e vez ret-mat d'ar re yaouank en em dennañ da vat diouzh o bed orin ha mont kuit da bell vro, evit kaout amzer da sevel adarre. Anat eo ec'h eo dav prientiñ ar mareadoù-se. « *A-raok mont kuit e vez ar re yaouank o lojañ amañ e-pad pemp sizhun. Ober a reomp diouzh hon gwellañ evit adreiñ kalon ha nerzh dezhe, dreist-holl gant ar sport hag oberoù sevena-*

Stéphanie Prémel

Traduction, Sylvain Botrel, OPAB